

Vergaderjaar 2021–2022

31 239

Stimulering duurzame energieproductie

Nr. 341

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 december 2021

Op 1 april van dit jaar is de nieuwe Subsidieregeling coöperatieve energieopwekking (SCE) van start gegaan, als opvolger van de fiscale Regeling Verlaagd Tarief (ook wel: postcoderoosregeling). Per 1 december is de eerste ronde gesloten. Middels deze brief informeer ik u over de uitkomsten van deze eerste SCE-ronde en blik ik vooruit op de volgende openstellingsronde.

Hierbij ga ik in op het budget, het advies van het Planbureau voor de Leefomgeving dat gepubliceerd is op de website van PBL, en de planning en inhoud van de openstelling van de SCE in 2022.

Korte introductie SCE

Op 1 april 2021 is de SCE voor de eerste keer opengesteld. Deze regeling is in goede samenwerking met de energiecoöperatieve sector tot stand gekomen. Met deze subsidieregeling worden energiecoöperaties en VvE's gestimuleerd om in coöperatief verband in de eigen leefomgeving (afgebakend door een postcoderoos) hernieuwbare elektriciteit door zonne-energie, windenergie of waterkracht op te wekken met kleinschalige projecten. De SCE is een exploitatiesubsidie. Dat betekent dat de subsidie net als bij de SDE++ wordt uitgekeerd in de vorm van een bedrag per geproduceerde kWh (met een looptijd van 15 jaar). De subsidieverstrekking vindt plaats op volgorde van binnenkomst.

Met de regeling faciliteert het kabinet de groeiende energiecoöperatieve sector en de vraag naar coöperatieve hernieuwbare energieprojecten. De regeling draagt daarmee bij aan CO₂-reductie op korte termijn, vergroten van lokale participatie en draagvlak en een toename van de productie van hernieuwbare energie. Ook mensen zonder geschikt eigen dak of met weinig financiële armslag kunnen middels deelname aan de regeling een bijdrage leveren aan de energietransitie. Met de regeling kunnen ook daken benut worden die anders (langer) onbenut blijven, zoals hoogbouw-appartementencomplexen, scholen en bedrijfsdaken.

(voorlopige) Resultaten SCE 2021

Ik ben blij dat de SCE, die net als zijn voorganger de postcoderoosregeling door uw Kamer breed gewaardeerd wordt, succesvol is gestart. Vele initiatiefnemers hebben de nieuwe regeling weten te vinden en hebben aanvragen toegekend zien worden. Bij de indieners zijn partijen die voor het eerst een coöperatief project hebben gestart. Vanuit de sector wordt aangegeven dat de regeling enthousiast is ontvangen en men de nieuwe regeling toegankelijk en goed toe te passen vindt. De regeling is vereenvoudigd ten opzichte van de voorganger, de postcoderoosregeling. Vanwege het enthousiasme vanuit de sector is er al vrij vroeg sprake geweest van overtekening van het budget na de hoge piek in aanvragen de eerste twee maanden. Hierop volgde een periode van vrijval van budget (door afwijzingen en intrekkingen), dat daardoor alsnog kon worden ingezet voor aanvragen die later zijn ingediend. Na sluiting is de stand van zaken een overtekening van € 13,5 mln. (beschikte projecten en projecten in behandeling). Na behandeling van de laatste aanvragen zal blijken of en met welke definitieve mate van overtekening wordt afgesloten. Tabel 1 geeft een overzicht van de aanvragen.

Tabel 1: Tabel aanvragen en beschikkingen SCE 2021

Overzicht aanvragen SCE 2021	Aanvragen	Beschikt	In behandeling	Beschikt jaarproductie (MWh)	In behandeling jaarproductie (MWh)	Som budgetclaim (mln. €) ¹
Zon-PV KV >= 15 kW en <= 100 kW	724	582	60	31.186	4.336	62,1
Zon-PV GV >= 15 kW en <= 500 kW	130	89	15	22.787	5.061	38,2
Wind KV (>= 15 kW tot 100 <=kW) en Wind GV (>= 15 kW tot 1.000 <=kW)	3	2	1	5.336	70	5,1
Totaal	857	673	76	59.309	9.467	105,5

¹ Deze kolom betreft de beschikte aanvragen en de aanvragen die nog in behandeling zijn. Omdat 76 beschikkingen nog in behandeling zijn is deze budgetclaim € 13,5 mln. te hoog. Na afronding van de beoordeling van alle beschikkingen zal dit getal € 92 mln. zijn conform het budgetplafond.

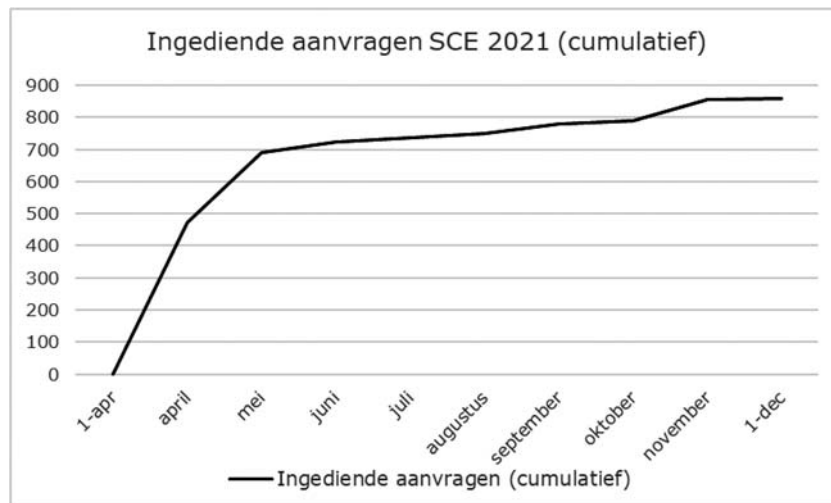
Het budget van de regeling was € 92 mln. Er zijn in totaal 857 subsidieaanvragen gedaan voor in totaal € 120,3 miljoen, € 28,3 mln. boven het budget van € 92 miljoen. € 14,8 miljoen hiervan werd afgewezen of zelf teruggetrokken door de aanvrager. De beschikte en nog in behandeling zijnde aanvragen tezamen betreffen een budgetclaim van € 105,5 mln. Van de 857 aangevraagde projecten zijn op dit moment 673 projecten positief beschikt, voor in totaal € 90,8 miljoen. 76 projecten zijn nog in behandeling (€ 14,7 miljoen). Er vallen dus nog voor € 13,5 mln. projecten af. Van de nog in behandeling zijnde projecten zijn 56 aanvragen in de laatste week voor de sluitingsdatum ingediend. Aanvragen die niet worden gehonoreerd, kunnen veelal opnieuw indienen in de nieuwe ronde in 2022.

De SCE is beschikbaar voor zon-PV-projecten, wind en waterkracht. Het overgrote deel van de beschikkingen is afgegeven voor zon-PV-projecten: 671 projecten met in totaal 53.973 MWh beoogde productie, met een budgetclaim van € 85,8 miljoen (€ 14,6 miljoen nog in behandeling). Het merendeel betrof zon-PV op een kleinverbruikersaansluiting en op daken. Er is sprake van twee beschikkingen voor wind (op grootverbruikersaansluiting), voor beoogde productie van 5.336 MWh en een budget van € 5,1 miljoen. Eén aanvraag voor de categorie kleinverbruikersaansluiting is nog in behandeling. Deze heeft een beoogde productie van 70 MWh en een budget van € 75.600. Het totale vermogen van alle beschikte projecten en projecten in beoordeling is 73,5 MW.

Van de aanvragers betrof het merendeel coöperaties, namelijk 841. Daarnaast werden 16 aanvragen gedaan door VvE's. Er zijn veel aanvragers vanuit de (sociale) huur. Ruim de helft van de in 2021 ingediende aanvragen komt vanuit de huursector, waarbij woningcorporaties al dan niet gefaciliteerd door derden energiecoöperaties oprichten van huurders en huurruimten gebruiken voor projecten.

Figuur 1 toont het verloop van het aantal aanvragen vanaf opening van de regeling (1 april) tot sluiting (1 december).

Figuur 1: Verloop aanvragen SCE 2021

De eindstand van de beschikkingen van 2021 zal na afronding van de procedures worden gepubliceerd op de website van RVO.

Openstelling SCE 2022

Gezien het enthousiasme voor de nieuwe regeling en de groei van de energiecoöperatieve sector is de verwachting dat de komende jaren volop projecten ontwikkeld zullen worden. Vanuit de sector heb ik begrepen dat er veel projecten in de pijplijn zitten voor volgend jaar en het enthousiasme en groei in de sector groot is. Een zekere remmende werking van toenemende congestie en problemen op het laagspanningsnet is wel te verwachten in aanvragen en realisatie. Ik zal de SCE ook de komende jaren openstellen. Ik licht u de planning, het budget en de mate van stimulering bij de komende openstellingsronde toe.

Toelichting planning openstelling 2022 en wijzigingsregeling

De volgende openstelling van de SCE zal lopen van 1 maart tot en met 1 december 2022. Ik streef naar publicatie van het openstellingsbesluit en de wijzigingsregeling van de SCE in januari 2022. Initiatiefnemers hebben dan de tijd om hun aanvraag goed voor te bereiden. De openstelling begint op 1 maart 2022.

Tegelijk met de openstelling 2022 zal de SCE op enkele punten worden gewijzigd. Er zijn geen grote wijzigingen voorzien. De opengestelde categorieën, reikwijdte en basisprincipes blijven gelijk. De wijziging van de regeling betreft enkele (technische) wijzigingen en verduidelijkingen. De regeling functioneert namelijk goed. Het is prettig dat er vanuit de eerste ervaringen met de SCE in 2021 geen aanleiding is voor directe

grote aanpassingen. Dit zorgt ook voor stabiliteit. De wijzigingen zullen worden beschreven in de wijzigingsregeling en de toelichting.

Budget

Het budget voor de SCE in 2022 was oorspronkelijk vastgesteld op € 37 miljoen. In uw Kamer is een amendement ingediend door het lid Boucke c.s. (Kamerstuk 35 925 XIII, nr. 16) voor ophoging van het openstellingsbudget van 2022 naar € 150 miljoen. Op 7 december jl. is dit amendement aangenomen. Daarom zal het openstellingsbudget van de openstelling van de SCE in 2022 € 150 miljoen bedragen.

Mate van stimulering

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) brengt advies uit voor de basisbedragen in de SCE, binnen door mij vastgestelde uitgangspunten. Er wordt in het advies rekening gehouden met specifieke kenmerken van de doelprojecten, zoals schaal, financiële en organisatorische kenmerken. In april 2021 is het conceptadvies in de markt geconsulteerd en is het conceptadvies gepubliceerd. Inmiddels is het definitieve advies afgerond en gepubliceerd op de website van het PBL¹.

Ten opzichte van 2021 is er nu ook een basisbedrag berekend voor kleine windmolens op een kleinverbruikersaansluiting. Deze categorie kwam in 2021 al wel in aanmerking voor SCE-subsidie, maar er was nog geen apart basisbedrag daarvoor berekend. In de bijlage is in tabel 2 het eindadvies van PBL toegevoegd.

Tot slot

Ik ben erg tevreden over de openstellingsronde van de SCE in 2021 omdat deze voor een belangrijke doelgroep heeft bijgedragen aan de energietransitie. Het beeld dat volgt uit deze openstellingsronde geeft mij het vertrouwen dat deze regeling ook in 2022 succesvol zal verlopen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
D. Yeşilgöz-Zegerius

¹ <https://www.pbl.nl/publicaties/subsidieregeling-cooperatieve-energieopwekking-eindadvies-2022>

Tabel 2: Categorieën SCE, basisbedrag, vollasturen, basiselektriciteitsprijs en voorlopig correctiebedrag

Categorie	Basisbedrag SCE 2022 [€/kWh]	Maximum vollasturen SCE 2022 [uur/jaar]	Basiselektriciteitsprijs [€/kWh]	Voorlopige correctiebedragen [€/kWh]
Zon-PV kleinverbruikersaansluiting	0,1239	900	0,024	0,037
Zon-PV op grootverbruikersaansluiting	0,0960	900	Netlevering 0,024 Niet netlevering 0,060	Netlevering 0,037 Niet netlevering 0,072
Windenergie op kleinverbruikersaansluiting,	0,1132	Netto P50- waarde vollasturen ¹	0,021	0,046
Windenergie op grootverbruikersaansluiting, windsnelheid > 8,50 m/s op gva	0,0677	Netto P50- waarde vollasturen	0,021	0,046
windsnelheid 8,00 – 8,50 m/s op gva	0,0724	Netto P50- waarde vollasturen	0,021	0,046
windsnelheid 7,50 – 8,00 m/s op gva	0,0825	Netto P50- waarde vollasturen	0,021	0,046
windsnelheid 7,00 – 7,50 m/s op gva	0,0877	Netto P50- waarde vollasturen	0,021	0,046
windsnelheid 6,75 – 7,00 m/s op gva	0,0938	Netto P50- waarde vollasturen	0,021	0,046
windsnelheid < 6,75 m/s op gva	0,1004	Netto P50-waarde vollasturen	0,021	0,046
Waterkracht op kleinverbruikersaansluiting	0,1344	5000	0,031	0,057
Waterkracht op grootverbruikersaansluiting	0,1344	5000	0,031	0,057

¹ Bij het maximum aantal vollasturen per categorie productie-installaties wordt in het Openstellingsbesluit in beginsel het aantal overgenomen dat het PBL heeft gehanteerd bij het advies voor de vaststelling van het basisbedrag per categorie productie-installaties.

Voor de categorieën productie-installaties die gebruik maken van windenergie wordt echter in het Openstellingsbesluit in plaats daarvan de zogenoemde netto P50-waarde opgenomen.